

# Pedro Solbes, el cohesionador



Pedro Solbes compareix després de la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera. La proposta de Solbes està molt per sota del que preveu el nou Estatut català en matèria de finançament.

Pocs han aconseguit el que el vicepresident econòmic espanyol, Pedro Solbes, ha fet amb la seva proposta de model de finançament: els tres governs autonòmics dels Països Catalans comparteixen front polític, i fins i tot, a Catalunya, tripartit i CiU comparteixen també el rebuig a la proposta del govern espanyol.

Just un any més tard de la caiguda aparatosa de la xarxa elèctrica que va deixar Barcelona a les fosques durant dies, s'apagaven també les esperances que alguns pocs encara tenien a Catalunya per aconseguir un nou model de finançament per al 9 d'agost, tal com establia el nou Estatut de Catalunya.

La proposta que va fer Solbes el 17 de juliol passat va ser com una gerra

d'aigua freda per a les aspiracions per a un millor finançament d'aquells territoris més castigats pel dèficit fiscal, evidenciat amb la publicació de les balances fiscals.

El vicepresident econòmic espanyol ha iniciat el procés de negociació del nou model de finançament amb unes bases tan bàsiques que han evidenciat la impossibilitat d'acord, si és que no es produeixen canvis dràstics en la pro-

posta. Som davant d'una proposta prou nefasta per als interessos dels territoris dels Països Catalans com per generar una reacció d'oposició pràcticament comuna.

**Solbes se salta una llei orgànica.** El principal front opositor que ha trobat la proposta de Solbes ha estat a Catalunya. I és que inicialment allò plantejat per l'executiu espanyol no respectaria ni el mínim establert en l'Estatut de Catalunya, en proposar una cessió d'impostos inferior a la prevista amb el pacte estatutari. El vicepresident espanyol preveu elevar fins al 50 % la participació de les comunitats autònomes en la recaptació dels impostos de l'IRPF, l'IVA i dels impostos indirectes. Una generositat, la de Solbes, que queda força per sota del 58 % que preveu l'Estatut pel que fa a la participació dels impostos indirectes. Solbes també ha deixat clar que no hi haurà més propostes de finançament abans del 9 d'agost. De nou, el vicepresident espanyol ignora sobiranament el que estableix el nou Estatut català, quan preveu que el nou model de finançament s'ha d'haver fixat com a molt tard el 9 d'agost de 2008 (dos anys després d'entrar en vigor el nou text estatutari). A tot això, cal afegir-hi que el vicepresident espanyol ha optat per relegar la negociació bilateral entre l'estat i la Generalitat de Catalunya (com preveu també l'Estatut) a un segon pla, supereditada a la relació multilateral entre l'estat i totes les comunitats autònomes, com preveu, d'altra banda, la LOFCA. Solbes, doncs, respectarà al peu de la lletra la Llei orgànica del finançament autonòmic, alhora que proposa no respectar, en matèria de finançament si més no, l'Estatut de Catalunya, una llei tan orgànica com la LOFCA.

A tot això, la proposta del Ministeri d'Economia no aclareix com serà realment el model ni quins mecanismes s'establiran per fer casar l'impossible: que ningú no hi surti perdent, o, més ben dit, que els territoris que sí que resulten beneficiats amb l'actual siste-

ma de finançament no perdin, i que els territoris damnificats no continuïn perdent tant. I de nou, l'Estatut català es torna a visibilitzar com a paper mullat, ja que el model que preveu aquest text estableix que la "solidaritat" interterritorial no pot suposar perdre llocs en el rànquing de la renda per capita, com passa a Catalunya, al País Valencià i a les Illes amb l'actual model de finançament que ara es renegocia.

De moment, totes aquestes inconcrecions es van evidenciar en la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera, integrat pels governs de les comunitats autònomes i el govern espanyol. Allà va quedar clar que comunitats com Andalusia, Extremadura o Cantàbria veien prou bé les propostes de Solbes, que en cap cas semblen anar en contra de l'actual situació de desigualtat en la distribució i redistribució dels recursos entre comunitats. L'oposició ha estat liderada per Catalunya i el País Valencià, i en menor mesura per les Illes. També per la Comunitat Autònoma de Madrid, governada pel PP i que, en ignorar els beneficis incalculables de l'efecte capitalitat i de les inversions no territorialitzades de l'administració de l'estat, utilitza el model de finançament com a moneda de confrontació política amb el govern de Zapatero.

**El clam català.** En tot cas, les línies plantejades pel govern del PSOE en matèria de finançament autonòmic no han agradat pràcticament ningú a Catalunya. Tant és així que, encara que amb desconfiances i mirades de reüll, les tres formacions que donen suport al Govern de la Generalitat, PSC, ERC i ICV-EUiA, i el principal partit de l'oposició i primera força del Parlament, CiU, han aconseguit establir una posició de mínims comuna.

Aquesta cohesió interna de les forces polítiques catalanes, de durada incerta vista l'experiència de la negociació estatutària, es va començar a trenar en la reunió que representants del tripartit i de CiU van mantenir just el dia abans de la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera. Amb aquesta trobada, el conseller Castells va voler anar a la trobada multilateral com a representant del govern català, però també d'una majoria inapel·lable de Catalunya. Tot i això, des de CiU s'està a l'expectativa

de veure si el posicionament d'oposició dels socialistes catalans es mantindrà el temps necessari. Però, de moment, certs moviments semblen poder dissipar alguns dels dubtes inicials de la federació. Així, per exemple, ERC ha anunciat que no donarà suport a cap model de finançament que no inclogui en el consens CiU, com a principal partit de l'oposició. Però també el mateix PSC està llençant missatges en clau de voler refermar-se en aquest discurs. Així, encara no una setmana després que els socialistes catalans decidissin ajornar, de nou, la possibilitat de recuperar el grup propi al Congrés dels Diputats, *El Periódico de Catalunya* publicava una informació dijous passat en la qual s'afirmava que el partit liderat per José Montilla estaria disposat, en el torcebraç del finançament autonòmic, a vetar els pressupostos de l'estat si no obté els recursos econòmics acceptables.

En contra d'aquesta amenaça dels socialistes catalans, hi juga la història. Mai els socialistes catalans han posat en dificultats un govern socialista a

Espanya, ni han votat en contra de res substancial del que votava el PSOE. Ni el grup propi havia estat garantia d'aqueta fermesa. Tot al contrari, els integrants del grup propi van votar a favor de la LOHPA (LOAPA en castellà), contradient la instrucció de la direcció socialista catalana. Aquell era el PSC dels Lluch, Toval, Serra, Obiols. Ara, el dels Montilla, Zaragoza, Iceta es plantejaria aquest possible envit, que només les circumstàncies i el temps diran si era real o un bluf.

**Front català-valencià.** La proposta de Solbes també ha donat ales a l'estratègia que sembla que d'un temps ençà ha posat en marxa l'executiu valencià de Francisco Camps, de permetre un cert desactivament formal del seu anticatalanisme i iniciar un procés de desglaç entre l'administració catalana i la valenciana. Això sí, sense modificar ni un bri la política interna valenciana d'assetjament i persecució de la cultura i la llengua. En tot cas, els dos executius, de la mà dels seus consellers d'Economia,



**EL TEMPS**

## És Temps de Vacances

Si ets subscriptor, i te'n vas de vacances a l'estiu,  
i vols rebre EL TEMPS totes les setmanes.  
Telefona'ns al 902 131 025 i comunica'ns l'adreça on  
vols rebre la revista aquest estiu.

Europa es tanca

Petrol: comença el col·lapse

La torxa crema

El crime de la Fatarella



**Els consellers d'Economia valencià i català, Gerardo Camps i Antoni Castells, en la trobada de les cambres de comerç de València i de Barcelona. Reunió entre representants del govern tripartit i de CiU per a acordar una posició comuna en contra de la proposta del finançament de Solbes.**

Gerardo Camps i Antoni Castells, semblen d'allò més engrescats en redescobrir ara lligams d'interessos econòmics històrics, necessitats conjuntes i un grapat de solucions al voltant de l'Arc Mediterrani. I així es va constatar en la trobada que van organitzar les cambres de comerç valenciana i barcelonina a València, el dimecres 23 de juliol passat, amb la presència dels dos consellers. Allà, els dos responsables de la política econòmica dels executius català i valencià van expressar que ambdós territoris tenen les mateixes dificultats i necessitats en matèria de finançament. Castells va declarar que "després de massa anys donant-nos excessivament l'esquena ara treballarem junts", i va expressar el seu optimisme que si es continua "aquest camí" aviat es podrà veure una reunió entre presidents dels dos governs. Fins i tot, Gerardo Camps expressava la necessitat d'aquesta col·laboració perquè calen decisions "que ens permetin afrontar la situació de crisi." (Vegeu més informació de la reunió organitzada entre les cambres de comerç de València i Barcelona a la pàgina 27.)

Precisament, el conseller Camps també ha estat una de les veus crítiques de la proposta de model de finançament de Solbes. En aquest cas, a banda de defensar els interessos d'un dels territoris més perjudicats pel concepte de l'ano-

menada "solidaritat interterritorial", junt amb Catalunya i les Illes, el govern valencià veu en aquest camí una oportunitat d'enfrontar-se a l'executiu de Zapatero. El conseller Camps considera que la proposta de Solbes està massa plena de vaguetats i d'imprecisions que la converteixen en una pèrdua de temps. Així mateix, consideren que cal que el nou model de finançament consideri les necessitats de les autonomies derivades dels canvis demogràfics, que permetin el finançament dels serveis públics com la Sanitat o l'Educació, uns serveis que recauen sobre les administracions autonòmiques.

Per la seva banda, si a Catalunya hi ha hagut una resposta conjunta de les forces polítiques, a València no es pot dir el mateix. Així, el primer partit de l'oposició a les Corts Valencianes, el PSPV, sembla pràcticament absent d'aquest debat capital per als interessos dels ciutadans valencians. Tot al contrari, els socialistes valencians han passat aquests darrers dies immersos en una crisi d'identitat, amb canvi de nom inclòs, per deixar de ser socialistes del País Valencià i convertir-se en centristes de la Comunitat Valenciana. Se suposa que per competir amb l'hegemonia dels populars valencians.

**A les Illes, expectants, però amb calma.** El PSIB, de moment, no es

planteja un canvi d'identitat, com els seus coreligionaris valencians. Tot al contrari, ara, la seva bona situació política al capdavant del govern de les Illes els permet viure un període de bonança. Tot i això, tampoc no es plantegen seguir els seus companys catalans del PSC —malgrat compartir en gran part les seves tesis— en un front per a modificar substancialment el model de finançament presentat pel vicepresident econòmic espanyol. I és que, a les Illes, els socialistes són conscients que si el PSC és formalment un partit amb estatus jurídic propi i diferenciat del PSOE, ells són una federació més. Per tant, amb un vincle d'obediència superior, respecte a les decisions de la formació nodrissa. I si ara les coses els van prou bé, governen a Espanya i a les Illes, tampoc seran ells els qui posin en perill aquest escenari.

Tot i això, a les Illes s'espera que el nou model de finançament prevegi també una correcció a l'alça del dèficit històric del finançament autonòmic. Així, el president del govern de les Illes, Francesc Antich, ha demanat que es concretin els càlculs i els resultats finals del nou finançament. Tanmateix el conseller d'Economia de les Illes, Carles Manera, s'ha negat i es nega a parlar de quantitats, per evitar fixar expectatives de difícil acompliment que puguin deixar algú fora de joc. Per a



## “Saltar-se el 9 d’agost és la prova que la bilateralitat és paper mullat”

Elisenda Paluzie (Barcelona, 1969) és professora titular de teoria econòmica de la Universitat de Barcelona. Dirigeix el Centre d’Anàlisi Econòmica i de Polítiques Socials de la UB. Pertany a la plataforma Sobirania i Progrés i és membre de l’Observatori del Finançament de Catalunya.

Manera, l’important són els criteris que s’introdueixin per anivellar la fórmula del nou model de finançament. Així, des de les Illes també es demana que sigui la població un dels factors clau a l’hora de distribuir el finançament autonòmic, i que s’introdueixin elements de revisió dels canvis demogràfics. Un element que ara no existeix i en el qual, per exemple a les Illes, es parteix d’un pes demogràfic de 700.000 habitants, fixat el 1999, quan la població actual és ara de prop d’1.100.000. Així mateix, Manera també demana que es tingui present la població flotant, un element que, amb el turisme, és determinant per a les Illes.

I mentre tot això passa, Zapatero i Rajoy es reunien per descongelar relacions. Els dos polítics pactaven desbloquejar la renovació del Consell General del Poder Judicial i del Tribunal Constitucional. I, a més, acordaven un consens en matèria de política antiterrorista; acords seriosos en matèria de polítiques d’estat.

Com ho és també el finançament i el desenvolupament de les autonomies. “Adéu a la crispació”, titulava algun mitjà de comunicació arran de la trobada dels dos líders espanyols. Ves que un proper titular no sigui “¡Santiago y cierra España!”

*Enric Rimbau*

**H**a existit mai, per part de l’estat, la voluntat de negociar bilateralment el finançament amb Catalunya?

—No ha existit mai, i de fet, el govern de l’estat, i en concret Solbes, sempre ha deixat clar que la qüestió del finançament és multilateral, perquè es plasma en la Lofca, i a la vegada bilateral perquè es tenen converses amb totes les comunitats autònomes.

—**Per què aleshores des de Catalunya se segueix insistint en la bilateralitat, si està tot tan clar sobre el paper?**

—Els partits que van defensar el sí a l’Estatut tal com va quedar després dels acords de La Moncloa ens van assegurar que s’havia aconseguit un finançament bilateral. El seu discurs no ha canviat, però la realitat, i així ho vàrem denunciar des de la plataforma Economistes pel No, és que amb el nou Estatut Catalunya perdria tot el poder de negociació en articles com el 201.1, que estableix que les relacions financeres entre estat i Generalitat es regularan per la Lofca, o el 206.3, que diu que els mecanismes d’anivellament i solidaritat els fixa l’estat.

—**Així, doncs, l’Estatut no presenta cap mena d’esclatxa que permeti la bilateralitat en la negociació del finançament?**

—És cert que a l’Estatut hi ha algun article que fa referència a una relació de

tipus bilateral. És el cas de la disposició final primera, que especifica que la comissió mixta d’afers econòmics i fiscals estat-Generalitat ha de concretar abans del 9 d’agost del 2008 l’aplicació dels preceptes del títol del finançament.

—**Però no és pas una novetat, l’Estatut del 79 ja preveia les comissions mixtes.**

—Efectivament. I a més, altres comunitats autònomes també les tenen. Amb els pactes de finançament del Majèstic PP-CiU, inicialment algunes comunitats governades pel PSOE no van acceptar l’acord bilateral amb l’estat.

—**Quines possibilitats de negociació bilateral queden ara?**

—Amb l’Estatut es va perdre el poder de negociació que hauria significat que la Generalitat recaptés els impostos i després acordés de manera bilateral la contribució a la solidaritat. Els mecanismes de solidaritat els fixarà l’estat, l’Estatut ho deixa clar. Per tant, l’única força real que ens queda és que els partits catalans facin servir els seus diputats al Congrés espanyol per vetar els pressupostos, començant pels vint-i-cinc diputats del PSC.

—**Què han de fer ara els partits?**

—Concentrar-se a determinar que els principis que inspirin aquesta nova Lofca representin un canvi substancial amb la llei anterior i una millora substancial del nou finançament.